

IZLOŽBA U MGZ-u Bračni par Wagner svaki je Božić, od 1900. do 1945., sebe snimao. Njihove fotografije ušle su Guinnessovu knjigu rekorda

Najneobičnija božićna kronika na svijetu

Wagner je bio činovnik na željeznici, on i supruga nisu imali djece. Uvijek su s druge strane fotografije bilježili koliko je koštao pojedini božićni dar

ZAGREB - Izložba "Njemački Božić - obiteljski album" može se od prekjučer pogledati u Muzeju grada Zagreba, a sastoji se od fotografija koje je svaki Božić u razdoblju od 1900. do 1945. snimao berlinski građanin Richard Wagner.

Više od 40 godina snimao se bračni par Wagner na Badnju noć uvijek u istoj pozi ispred božićnog drvca i pažljivo uredenog stola s darovima. Uvijek je sniman stol u kutu dnevnog boravka iz iste perspektive i uz njega

isto dvoje ljudi, samo su okolnosti i prilike bile različite. Zavičajni muzej iz Berlina Charlottenburg-Wilmesdorf i njegova ravnateljica Birgit Jochens koja je otkrila fotografije 1997. godine ušli su u Guinnessovu knjigu rekorda zbog otkrića najneobičnije i najopsežnije božićne fotokronike. Na temelju otkrića Jochens je izdala i knjigu "Njemački Božić, Obiteljski album 1900. - 1945.", rasprodani hit izdavačke kuće Nikolai Verlag, koja je na Amazonu ocijenjena s pet zvjezica. Wagner ni-

je bio umjetnik, iako se u slobodnijem čitanju mogu očitati postavke konceptualne umjetnosti, niti izložba pretendira imati umjetnički predznak, već je relevantna po svojoj dokumentarnoj vrijednosti i toploj ljudskoj priči.

Wagner je bio činovnik na željeznici, on i supruga nisu imali djece. Ponekad je s njima na fotografiji bio crni mačak. Uvijek su s druge strane fotografije bilježili koliko je koštao pojedini dar, a najrasipniji su bili pri kupnji usisavača za prašinu. Izložba pokazuje da su, i kada nisu imali novca, jedan drugom priuštiti barem sitan dar, za njega je to uvijek bio konjak.

Neimaština se očituje i u činjenici da nemaju za ugljen za grijanje 1917. i ponovno 1940. godine. Božić proslavljaju odje-

Weihnachten 1917 bei Kohlenmangel

Weihnachten 1940

Bračni par Wagner nije, dakako, mario za temelje konceptualne umjetnosti niti je posebno radio na ironijskom otklonu koji dolazi s protokom vremena. No nešto od toga i nehotice je ostvario

veni u zimske kapute. Bez obzira na prilike, uvijek imaju bor, iako je on slabije ili bolje kićen. Na početku stoljeća oni su dobrostojeći mladi par, a ona ima secesijsku haljinu. Na jednoj od posljednjih

fotografija iz 1944. ona stoji sama, mršava od rata, ima jedva 40 kilograma, a slijedeće je godine preminula. Nije jasno zašto on nije na toj fotografiji iz 1944., s obzirom na to da se zna da je ži-

vio još pet godina. Kako navodi kustosica izložbe Nada Premerl, snimajući ove fotografije Wagner je promatraču dočarao kako se živjelo u prvoj polovici 20. stoljeća u Berlinu. *Patricia Kiš*